

**AİLE VE TOPLUM ÇALIŞMALARI
UYGULAMA VE ARAŞTIRMA
MERKEZİ**

**2023 YILI
FAALİYET
RAPORU**

MERKEZ HAKKINDA

A- MİSYON VE VİZYON

1-Misyon

Aile ve Toplum Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi bünyesinde, 2021 yılı Şubat ayında resmî olarak kurulmuştur. 2022 yılı Ocak ayından itibaren de faal bir şekilde çalışmalarına devam etmektedir. Merkez, ailenin bütüncül bir yaklaşımla ele alınmasını ve toplumun aile odağında değerlendirilebilmesi hedeflemektedir. Türkiye'de aile yapısının güncel ve öncelikli ihtiyaçları belirlenmekte, bu amaçla bilimsel yayın ve araştırmalar ile veriler toplanmaktadır. Merkez, toplanan veriler doğrultusunda ulusal ve sosyal politikalarla uyum içinde hareket ederek gerekli kurum ve kuruluşlarla aile hakkında toplumun huzur ve refahını güçlendirici projeler yürütmeyi, akademik çalışmalar yapmayı ve bu alanda çalışacak nitelikli insan kaynağı üretmeyi temel gayesi edinmiştir.

2-Vizyon

Aile ve Toplum Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi, aile hakkında çeşitli akademik ve sosyal çalışmalar yaparak ailelerin temel problemleri hakkında toplumun aile yapısına uygun çözümler bulabilmeyi, değişen aile algısına yönelik olarak karşılaşılabilecek problemleri tespit etmeyi ve toplumun her kesimini bilinçlendirmeyi vizyonu edinmiştir.

B-YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

1-Müdür

Müdür; Merkezin çalışma alanı ile ilgili Üniversitenin öğretim üyeleri arasından Rektör tarafından üç yıl için görevlendirilir. Görevi sona eren Müdür yeniden görevlendirilebilir.

Müdür, Merkezin çalışmalarının düzenli olarak yürütülmesi ve geliştirilmesinden Rektöre karşı sorumludur.

Müdürün görevleri şunlardır:

- a) Merkezi temsil etmek.
- b) Merkezin organlarını toplantıya çağırmak ve başkanlık etmek, toplantı gündemini hazırlamak.
- c) Yönetim Kurulu kararlarını bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde uygulamak.
- ç) Merkezin yıllık çalışma planı ile yıllık faaliyet raporunu hazırlamak, Yönetim Kurulunun onayından sonra Rektörlüğün bilgisine sunmak.
- d) Merkezin idari işlerini yürütmek, Yönetim Kurulu tarafından belirlenen personel ihtiyacını Rektörlüğe sunmak.
- e) Merkezin çalışmalarına yönelik eğitim, araştırma ve danışmanlık ile ilgili plan ve programları hazırlamak.
- f) Merkezde planlanan çalışmaların yürütülmesini sağlamak.
- g) Araştırma ve proje çalışma ekipleri kurmak.

- ğ) Merkezde sürdürülen proje, kurs ve diğer etkinliklerin en iyi biçimde yürütülmesi için gerekli her türlü iletişim ve koordinasyonu sağlamak.
- h) Merkezin yürüttüğü ve projelendirdiği faaliyetler konusunda ilgililerle görüşmeler yapmak, ilgili mevzuata uygun olarak sözleşmeler yapmak.
- ı) İlgili mevzuat hükümleri kapsamında Üniversite içi ve dışı kişi, kurum ve kuruluşlar arasındaki iş birliği ve koordinasyonu sağlamak.
- i) Merkezin sürekli gelişmesini sağlayacak tedbirleri almak.
- j) Merkezin amacı doğrultusunda Rektör tarafından verilen görevleri yerine getirmek.
- k) İlgili mevzuatla verilen diğer görevleri yapmak.

2-Yönetim Kurulu:

Yönetim Kurulu, Müdür ile birlikte en fazla yedi kişiden oluşur. Müdür dışındaki diğer üyeler, Merkezin çalışma alanına giren konularda akademik çalışmaları, araştırmaları, deneyimleri bulunan ve Müdürün önereceği Üniversitenin kadrolu öğretim üyeleri arasından Rektör tarafından üç yıl için görevlendirilir.

3-Merkezin Yönetim Kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Merkezin amaçları doğrultusunda faaliyetler gerçekleştirmek.
- b) Merkezin yıllık çalışma planı ile yıllık faaliyet raporunu değerlendirmek, bir sonraki döneme ait çalışma programını düzenlemek.
- c) Merkezin etkili ve verimli bir şekilde çalışması için gerekli tedbirleri almak.
- ç) Merkezin bütçesini hazırlamak.
- d) Merkezin çalışmaları için gerekli görülen çalışma grupları ve komisyonları kurmak.
- e) Müdür tarafından sunulan işleri görüşmek ve ilgili mevzuatla verilen diğer görevleri yapmak.
- f) Merkezin amacı doğrultusunda Rektör tarafından verilen görevleri yerine getirmek.

C-İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

1-Fiziksel Yapı

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi'nin Cinnah Yerleşkesinde bulunan Merkez, üç çalışma ofisinde faaliyetlerine devam etmektedir.

2-Örgüt Yapısı

- Müdür
- Yönetim Kurulu

1. Doç Dr. Fatma Bayraktar Karahan, İslami İlimler Fakültesi [Müdür]
 2. Doç. Dr. Sefer Kalamam, İletişim Fakültesi
 3. Doç. Dr. Behlül Tokur, İslami İlimler Fakültesi
 4. Doç. Dr. Canan Erdoğan, Hukuk Fakültesi
 5. Dr. Öğr. Üyesi Esra Kılıç Ceyhan, Sağlık Bilimleri Fakültesi
 6. Dr. Öğr. Üyesi Elif Emir Öksüz, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi
 7. Dr. Öğr. Üyesi Aynur Tunç, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi
- Araştırmacı (Geçici Görevlendirme ile Görev Yapan)

3-Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar

- Üniversitenin altyapısında bulunan kütüphane dairesinin sunduğu basılı ve online veri tabanları,
- Üniversitenin sunduğu teknik ve teknolojik altyapı (internet, online veri tabanları, EBYS)

4-Sunulan Hizmetler

- Akademik ve bilimsel proje, araştırma, panel, sempozyum, yayın, raporlama faaliyetleri yürütülmektedir.
- Ulusal ve uluslararası iş birlikleri yapılmaktadır.

Ç-AMAÇ VE HEDEFLER

1-Amaç ve Hedefler

Merkezin amaçları şunlardır:

- a) Ulusal ve sosyal politikalarla uyum içinde, ilgili kamu ve özel kuruluşların ortak hedef ve çalışmalarıyla koordinasyonu sağlayarak ve aileyi ele alarak toplumun huzur ve refahına yönelik çalışmaları yönlendirici projeler planlamak ve yürütmek.
- b) Birey olarak kadın ve erkeği ele alarak aile ve toplum eksenli değişen toplumsal dinamiklerin aile üzerindeki etkilerine ilişkin bütüncül bir yaklaşımla değerlendirebilen ve öneriler sunabilen akademik çalışmalar planlamak, yürütmek ve gerekli kadroları yetiştirmek.
- c) Türkiye'de aile yapısının güncel ve öncelikli ihtiyaçlarını belirlemek, bu amaçla bilimsel yayın ve araştırmalarla veriler toplamak ve bu veriler doğrultusunda ihtiyaca yönelik çalışmalar yapmak.
- ç) Aile yapısını güçlendirmeye yönelik teorik ve uygulamalı çalışmalar yapmak, ailenin fiziki, psikolojik ve sosyal sağlığını koruyarak refahını iyileştirici ve bütünlüğünü sürdürücü proje, akademik araştırma ve uygulamalar yapmak, bu çalışmaları geliştirmek, planlamak ve yürütmek.

d) Sosyal, kültürel ve çevresel faktörlerle, kadın ve erkek rollerindeki algılamalara bağlı olarak değişen ve/veya yitirilen aile değerlerinin korunmasına yönelik fedakarlık, sadakat, güven, empati, karşılıksız sevgi ve benzeri aileyi güçlendirici değerler hakkında eğitim çalışmaları yapmak.

e) Aile içi iletişimi güçlendirmek, demokratik temelli yaklaşımları ve aile kurumunu desteklemek amacıyla yapılacak çalışmaları incelemek ve yürütmek.

f) Toplumdaki dezavantajlı ve özel gereksinimli, korunması gereken gruplara dair çalışmaları incelemek.

g) Aile ve toplum yararına lisansüstü programlar oluşturulmasını teşvik etmek, eğitim, çalıştay, seminer, panel, sempozyum, kongre, danışmanlık ve benzeri eğitici proje faaliyetleri düzenlemek, materyaller geliştirmek ve bu alanda çalışacak nitelikli insan kaynağı oluşmasına katkı sağlamak.

2-Temel Politikalar ve Öncelikler

a) Ulusal ve sosyal politikalarla uyum içinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının ortak hedef ve çalışmalarıyla uyumlu, aile yapısını güçlendirecek sosyal politikaları destekleyici çalışmalarda bulunmak, bu politikalara paralel stratejik eylem planları uygulamak ve/veya geliştirmek.

b) İlgili mevzuat hükümleri kapsamında toplumda aile yapısını güçlendirici, refahını koruyucu ve bütünlüğünü sürdürücü fiziki, psikolojik ve sosyal sağlığını koruyucu proje, akademik araştırma ve uygulama çalışmaları yapmak ve benzer çalışmaları yürütmek için gerekli kadroları yetiştirmek, sertifika eğitim programları düzenlemek.

c) Aile yapısını geliştirici ve güçlendirici, aile refahını koruyucu ve bütünlüğünü sürdürücü yönde akademik ve pratik bilgiye katkı amaçlı konuları sosyal, kültürel, ekonomik, hukuki ve siyasi çerçevede ele alan projeler geliştirmek ve etkinlikler düzenlemek.

ç) Aile konusunda ilgili yerli ve yabancı kaynaklardan oluşan bir arşiv oluşturmak, aile bireylerinin ikili ilişki dinamiklerini anlamaya ve etkili iletişim kurmalarına yönelik farkındalıklarını, bilgi ve becerilerini arttırıcı, koruyucu, önleyici, eğitici, geliştirici, rehberlik ve rehabilite edici eğitim ve danışmanlık hizmetleri vermek.

d) Aile ve toplum üzerine çalışan farklı disiplinlere mensup akademisyenlerin, lisans ve lisansüstü öğrencilerin bir araya gelmesini sağlamak, araştırma ve girişimlerde koordinasyon ve iş birliğini desteklemek.

e) Ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla iş birliği içinde araştırma, uygulama, danışmanlık ve yayın çalışmaları gibi etkinliklerde bulunmak ve Merkez bünyesinde yapılan çalışmaları akademik yayın, eğitim, konferans, seminer, çalıştay yoluyla paylaşmak.

f) Aile ve toplum yapısını güçlendirmek amacıyla istatistiksel veriler sağlamak, dergi, kitap, rapor ve benzeri yayımlar yapmak, kütüphane oluşturmak.

g) Ulusal ve uluslararası düzeyde ilgili profesyonel seminer, konferans, sempozyum gibi toplantılara katılmak ve benzer programları organize etmek.

ğ) Aile ve toplum yapısında sevgi, saygı, hoşgörü ve destek kültürünün gelişmesine katkı sağlayacak faaliyet ve etkinliklerde bulunmak.

h) Küresel sürecin ve medyanın, Türkiye'deki aile yapısı üzerindeki etkilerini incelemek, geleneksel ve değişen aile sorunlarını kuramsal ve uygulamalı olarak çalışmak.

ı) Lisans ve lisansüstü öğrencilerin, Merkezin faaliyet alanlarındaki konularda eğitim ve öğretimlerine yardımcı olmak, araştırma ve projelerine akademik katkı sağlamak, ilgili mevzuat hükümleri kapsamında Merkezin faaliyet alanına giren konularda sertifikalı-sertifikasız örgün veya uzaktan eğitim programları ile kurslar düzenlemek.

D- 2023 YILI GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLER

Araştırma süreçlerinin yönetimi

- Aile ve Toplum Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi, araştırma ve geliştirme faaliyetlerini süreçlerini Üniversitemizin Stratejik Planında belirlenen amaçlara ve Merkezi Yönetmeliğine uygunluk gösterecek şekilde ve kalite politikasında belirlenen ilkeler çerçevesinde kurumsal bir yaklaşım izleyerek yürütmektedir.
- Merkezimizin yürüttüğü çalışmalarda ve araştırmalarında etik ilkeleri göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Bununla ilgili kanıtlarda verilen etik formu doldurmaları ve etik kurula başvurmaları gerekmektedir.
- Araştırma için ayrılan kaynakların verimli ve etkin bir şekilde kullanılması, ulusal ve uluslararası araştırma iş birliğı oluşumlarının artırılması, araştırmacı yetiştirilmesine yönelik faaliyetlerin desteklenmesi ve bu süreçte ortaya çıkan tüm verilerin sağlıklı bir şekilde toplanarak analiz edilip yönetim politikalarının belirlenmesi süreçlerinde bu verilerden faydalanılması büyük önem arz etmektedir.

İç ve dış kaynaklar

- Araştırma faaliyetleri için ihtiyaç duyulan mali kaynaklar, üniversite genel bütçesinden, öz kaynaklardan ve üniversite dışı kaynaklardan sağlanmaktadır.
- Merkez bütçesinin arttırılması amacıyla ilgili ulusal ve uluslararası kuruluşlarla bir araya gelinmiş ve toplantılar yapılmıştır. Bu kapsamda Erasmus+ projelerine başvuru gerçekleştirilmesi, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile projelere partner olarak katılmak için görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Araştırma yetkinlikleri ve gelişimi

- Merkezimiz Yönetim Kurulu üniversitemizin çeşitli birimlerinde görev yapmakta olan öğretim üyeleri arasından oluşturulmuştur. Araştırma yetkinliğinin geliştirilmesi maksadıyla ilgili birimlerle toplantılar gerçekleştirilmiştir.
- Merkezimiz araştırmacıları belirlenen konularda çalışmalarını yürütmektedir. Yayınlanan raporlar ve gerçekleştirilen çalışmalar ile aile konusunda ilerlemeyi hedeflemektedir. Merkezimiz araştırma performansı ve bu performansın iyileştirmesine katkı sağlayan bilgiler senelik olarak yayınlamaktadır.

Toplumsal katkı süreçlerinin yönetimi

- Araştırma merkezimiz belirlemiş olduğu vizyon, misyon ve temel değerler çerçevesinde kentin, bölgenin ve ülkenin kalkınma ve gelişme sürecine destek olacak eğitim-öğretim, toplumsal katkı ve araştırma faaliyetlerini yerine getirmek üzere belirlediği stratejilerini üniversitemiz Stratejik Planı ile uygulamaya devam etmektedir.
- 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Karşı Uluslararası Mücadele Gününe Aile ve Sosyal Politikalar Bakanın davetiyle Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan himayesinde gerçekleştirilen programa ve ilgili kurumların aile ve kadın odaklı toplantılarına katılım sağlanmıştır.
- Bu kapsama Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı uhdesinde yürütülen Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Kurulu Hazırlık Toplantısına ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı, İçişleri Bakanı ve Adalet Bakanın da katılım sağladığı Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Kurulu toplantısına katılım sağlanmıştır. Merkezimiz Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünün yürütmüş olduğu Kadının Güçlenmesi Eylem Planı İzleme ve Değerlendirme Formuna katkıda bulunmuştur.

- Merkezimiz toplumsal katkı bağlamında; 6 Şubat Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasında, üniversitemiz KYK'da barınan depremzedelerle bir araya gelmiş, psikolojik ilk yardım faaliyetlerinin yürütülmesinde sorumluluk üstlenmiştir. Bu kapsamda aileler ile görüşülmüş, broşürler hazırlanmıştır.
- Afet Sonrası Aile Odaklı Çalışmalar ve Türk Dünyası Dayanışması Paneli, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi ortaklığı ile 3 Mayıs 2023 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir. Bu organizasyonun gerçekleşmesi sürecinde merkezimiz başat rol almış olup, sonuç raporu hazırlanmıştır.
- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü ve Üniversitemiz arasında gerçekleştirilen Kadın konukevlerinde şiddet önleme ve izlem merkezlerinin (ŞÖNİM) önleyici ve koruyucu hizmet sağlama kapasitesinin arttırılması toplantısına katılım sağlanmıştır.
- Merkez müdürümüz Doç. Dr. Fatma Bayraktar Karahan ve Araştırmacı Ali Güngör, toplumsal katkı bağlamında, aileyi konu olan ulusal yayın yapan programlara ve uluslararası STK'lara katkı sunmaktadırlar.

E- KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRMESİ

1-Üstünlükler

- Merkez personelinin alanı ile ilgili uygulama deneyimleri, ulusal ve uluslararası akademik bilimsel ve idari birikime sahip olması,
- Üniversitemizin sahip olduğu alanında uzman, tecrübeli, seçkin ve dinamik öğretim elemanı kadrosundan faydalanma potansiyeli,
- Merkezin nitelikli akademik yayın üretmesi ve önemli bilimsel toplantılar toplantıları düzenlemesi ve düzenlenen toplantılara iştirak etmesi,
- Yurtiçinden ve yurtdışından nitelikli araştırmacılara çalışma imkanı sunması.

2-Zayıflıklar

- Faaliyetlerini yürütecek yeterli sayıda ve nitelikte bütçe, kaynak açısından desteklenmeye ihtiyaç bulunması
- Merkez bünyesinde görev yapan akademik ve idari personelin sayısal ve niteliksel olarak desteklenmeye ihtiyaç duyması

3-Değerlendirme

- Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Aile ve Toplum Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi birey, aile ve toplum odaklı çalışmalarında üretmiş olduğu yayınlar, düzenlemiş olduğu bilimsel faaliyetler ve yürütmüş olduğu iş birlikleri ve projelerle önemli bir referans haline geleceği düşünülmektedir.
- Hem bölgesel ve ulusal hem de uluslararası çevrelerde, misyon edindiği konularda söz sahibi olmayı hedefleyerek faaliyetlerini sürdürmeye çalışmaktadır.